

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ *перший (бакалаврський)*
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ *ІЗ Туризм і рекреація*
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ *І Транспорт та послуги*
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ *бакалавр з туризму і рекреації*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол № _ від «__» _____ 2025
та вводиться в дію з «01» вересня 2025р.

В.о. ректора _____ /**Андрій Кудряшов**/

Харків – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОНОВЛЕННЯ
освітньої програми
ТУРИЗМ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю

_____ к.е.н., доцент **Наталія Пенкіна**

«   »   2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри туризму

_____ к.е.н., доцент **Галина Омельченко**

«   » квітня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Гарант ОПШ

_____ к.е.н. доцент **Вікторія Худавердісва**

«   » квітня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. **Худавердієва Вікторія Анатоліївна** - доцент кафедри туризму кандидат економічних наук , доцент;
2. **Омельченко Галина Юріївна** - завідувач кафедри туризму, кандидат економічних наук, доцент;
3. **Мерчанський Володимир Вікторович** - доцент кафедри туризму кандидат економічних наук, доцент.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. *Олександр КОРОЛЬ* – доктор географічних наук, доцент, зав. кафедри географії та менеджменту туризму Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича
2. *Оксана КРУПА* - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму Львівського національного університету природокористування
3. *Анастасія Кухарчук* – директорка туристичного агентства ««SIESTA»

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Кафедра туризму
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туризм і рекреація» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» Галузь знань І Транспорт та послуги
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Освітня програма впроваджена у 2025 році; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Україна; чергова акредитація у 2026 році.
Цикл/рівень	Перший(бакалаврський) рівень вищої освіти; НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти; наявність ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»). На базі повної загальної середньої освіти обсяг ОПІ становить 240 кредитів ЄКТС. На базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2029
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnopidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyu-diyalnistyu/kafedra-turizmu/akred-kaf-tur/

2 – Мета освітньої програми

Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців (бакалаврів) з сфери обслуговування.

Дана програма формує у здобувачів комплекс знань, умінь та навичок, загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проєктної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів та отримання елітної освіти, що створює умови для творчого розвитку, освітньої мобільності та міжнародного визнання

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Об'єкти вивчення та/або діяльності: туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює різноманітні природо-географічні, соціокультурні, психологічні, історичні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.

Теоретичний зміст предметної області:

- **поняття:** туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу;

- **концепції:** гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; глобалізації та глокалізації туризму; геопросторової організації туристичного процесу; сталого туризму задля розвитку; інформаційно-технологічна; холістичного маркетингу, сервісна; соціально-відповідального бізнесу;

- **принципи,** які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.

Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреалогії, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.

Методи, методики та технології: загально- та спеціально-наукові методи: географічні, економічні, соціологічні,

	<p>психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).</p> <p>Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичній діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями в галузі туризму, здатний до творчої діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Підготовка фахівців з туризму, здатних у практичній діяльності використовувати набуті компетентності.</p> <p>Акцент програми робиться на здобутті навичок та знань, що передбачають зайнятість і можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання в туристичній сфері. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів. Дисципліни та модулі, що включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача</p>
Особливості програми	<p>Програма спрямована на підготовку сучасних ініціативних, креативних, відповідальних, комунікабельних фахівців, здатних до швидкої адаптації, на формування фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні), але й розробляти нові на базі сучасних наукових досягнень.</p> <p>Освітня програма має широкий спектр навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки, орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних фахівців з туристичної справи.</p> <p>Освітня діяльність здійснюється в умовах тісної співпраці з підприємствами (закладами, установами, організаціями) туристичної сфери регіону з метою набуття студентами практичних навичок у сфері туризму та впровадження результатів науково-практичних розробок у роботу суб'єктів туристичного ринку</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники програми підготовлені до фахової роботи у галузях економіки за ДК 009:2010:</p> <p>79.11 Діяльність туристичних агентств</p> <p>79.12 Діяльність туристичних операторів</p> <p>79.90 Надання інших послуг бронювання та пов'язана з цим діяльність</p> <p>82.30 Організування конгресів і торговельних виставок</p> <p>91.02 Функціонування музеїв</p> <p>91.03 Діяльність із охорони та використання пам'яток історії, будівель та інших пам'яток культури</p>

	<p>91.04 Функціонування ботанічних садів, зоопарків і природних заповідників</p> <p>93.21 Функціонування атракціонів і тематичних парків</p> <p>93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг</p> <p>55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування</p> <p>55.20 Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання</p> <p>55.30 Надання місць кемпінгами та стоянками для житлових автофургонів і причепів</p> <p>55.90 Діяльність інших засобів тимчасового розміщування</p> <p>56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування</p> <p>Бакалавр з туризму підготовлений і здатний виконувати професійні роботи та займати посади згідно з Державним класифікатором професій ДК 003: 2010:</p> <p>3414 Консультанти з подорожей та організатори подорожей (екскурсовод, інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму), організатор подорожей (екскурсій), організатор туристичної і готельної діяльності, фахівець з готельного обслуговування, фахівець з розвитку сільського туризму; фахівець з туристичного обслуговування; фахівець із конференц-сервісу; фахівець із організації дозвілля; фахівець із спеціалізованого обслуговування; фахівець із туристичної безпеки;)</p> <p>3439 Інспектор з туризму</p> <p>3474 Організатор культурно-дозвіллевої діяльності</p> <p>4221 Агент з організації туризму</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти, 7 рівня НРК України, 2 циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації</p>
5 – Викладання, навчання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання; проведення лекційних, практичних і лабораторних та семінарських занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Заняття проводяться з використанням сучасних програмних засобів та обладнання (дистанційне навчання в системі Moodle, використання програмних засобів Zoom та GoogleMeet). Практична підготовка тісно пов'язана з виробництвом. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через модульний формат навчання та використання підручників та методичних вказівок. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p>
Оцінювання	<p><i>Освітня складова програми.</i> Система оцінювання знань за</p>

	<p>освітніми компонентами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) на семінарських, практичних та лабораторних заняттях.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться в усній або письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p><i>Підсумкова атестація</i> – атестаційний екзамен, підготовка та захист кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно</p> <p>ЗК 15. Знання, уміння і навички, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України</p>

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	<p>ФК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>ФК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ФК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території</p> <p>ФК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>ФК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів</p> <p>ФК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p> <p>ФК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту</p> <p>ФК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>ФК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку</p> <p>ФК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу</p> <p>ФК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації</p> <p>ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>ФК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства</p> <p>ФК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктами туристичного бізнесу</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПРН 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПРН 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
ПРН 6	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
ПРН 7	Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
ПРН 8	Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею

	користуватися.
ПРН 9	Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості й норм безпеки.
ПРН 10	Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
ПРН 11	Володіти державною та іноземною (іноземними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
ПРН 12	Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
ПРН 13	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПРН 14	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття
ПРН 15	Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань
ПРН 16	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПРН 17	Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
ПРН18	Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
ПРН19	Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПРН20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН21	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
ПРН22	Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Основний обсяг навчальної роботи з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризм та рекреація здійснюють науково-педагогічні працівники випускової кафедри туризму факультету управління торгівельно-підприємницькою та митною діяльністю, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників. 100 % науково-педагогічних працівників, залучених до викладання дисциплін освітньої професійної програми мають наукові ступені та/або вчені звання, є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, зокрема стажування, у т. ч. за кордоном.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявність навчальних приміщень, комп'ютерних класів, спортивного залу, спортивного майданчику, бібліотеки, читального залу, мультимедійного обладнання, бездротового доступу до мережі Інтернет, приміщень для науково-педагогічних працівників, гуртожитків, пунктів харчування. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, повне забезпечення гуртожитками відповідно до потреби, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, соціальна інфраструктура

	включає спортивний комплекс, медпункт, базу відпочинку.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Використання навчального середовища Державного біотехнологічного університету та авторських розробок науково-педагогічних працівників факультету.</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: бібліотеку, читальні зали з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронну бібліотеку університету: https://biotechuniv.edu.ua/nauka/naukova-biblioteka/</p> <p>Відкрито доступ до однієї із найбільших наукометричних баз даних Web of Science та до науково-метричної універсальної реферативної бази даних SCOPUS видавництва Elsevier</p> <p>Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація):</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ДБТУ: https://biotechuniv.edu.ua/ – офіційний сайт факультету: https://biotechuniv.edu.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelno-pidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyu-diyalnistyu/ – необмежений доступ до мережі Інтернет; – віртуальне навчальне середовище https://biotechuniv.edu.ua/studentu/distantsijne-navchannya/ ; – навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу, https://biotechuniv.edu.ua/studentu/grafik-navchalnogo-protsesu/ <p>навчально-методичні комплекси дисциплін;</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчальні та робочі програми дисциплін і силабуси;
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість участі у програмах академічної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість участі у програмі Erasmus+, проектах міжнародної кредитної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах, за контрактною формою навчання, з додатковою мовною підготовкою.

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
«Туризм і рекреація»
підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
та їх логічна послідовність**

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4,0	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова	12,0	Екзамен
ОК 3	Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	12,0	Екзамен
ОК 4	Історія української державності та громадянське суспільство	4,0	Екзамен
ОК 5	Інформаційні та комунікаційні технології	4,0	Екзамен
ОК 6	Філософія	4,0	Залік
ОК 7	Вступ до фаху та академічна доброчесність	4,0	Залік
ОК 8	Основи туризмознавства	5,0	Екзамен
ОК 9	Економіка рекреації та туризму	4,0	Залік
ОК 10	Туристичне країнознавство	4,0	Екзамен
ОК 11	Географія туризму	4,0	Екзамен
ОК 12	Краєзнавчо-туристична діяльність	5,0	Екзамен
ОК 13	Спеціалізований туризм	8,0	Екзамен
ОК 14	Основи наукових досліджень	4,0	Екзамен
ОК 15	Туроперейтинг	5,0	Екзамен
ОК 16	Маркетинг у туризмі і рекреації	4,0	Екзамен
ОК 17	Психологія туризму та конфліктологія	5,0	Екзамен
ОК 18	Менеджмент сфери гостинності	4,0	Екзамен
ОК 19	Безпека в туристично-рекреаційній діяльності	4,0	Екзамен
ОК 20	Організація діяльності індустрії туризму	6,0	Екзамен
ОК 21	Облік та оподаткування суб'єктів господарювання	4,0	Залік
ОК 22	ГІС технології в туризмі	4,0	Екзамен
ОК 23	Інновінг в туризмі і рекреації	5,0	Екзамен
ОК 24	Рекреаційні комплекси України та світу	5,0	Екзамен
ОК 25	Міжнародний туризм та міжетнічні комунікації	5,0	Екзамен
ОК 26	Організація та планування туристичної діяльності	4,0	Екзамен
ОК 27	Сталий розвиток туризму	4,0	Екзамен
ОК 28	Керівництво туристичним офісом	4,0	Екзамен
ОК 29	Правове регулювання туристичної діяльності	4,0	Залік
ОК 30	Оцінка діяльності підприємств туристичної галузі	4,0	Екзамен
Практична підготовка			
ОК 31	Навчальна практика «Вступ до фаху»	6	
ОК 32	Навчальна краєзнавчо-туристична практика (ознайомлювальна)	6	
ОК 33	Виробнича практика	3	

ОК 34	Передатестаційна практика	2	
ОК 35	Атестаційний екзамен	2	
ОК36	Виконання та захист кваліфікаційної роботи	12	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180,0	
Загальний обсяг вибіркового компонент		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			240,0

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми							
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
ОК 1 Українська мова (за професійним спрямуванням)	ОК 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 3 Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 3 Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 22 ПІС технології в туризмі	ОК 27 Сталий розвиток туризму
ОК 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 4 Історія української державності та громадянське суспільство	ОК 3 Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 3 Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	ОК 24 Рекреаційні комплекси України та світу	ОК 18 Менеджмент сфери гостинності	ОК 25 Міжнародний туризм та міжетнічні комунікації	ОК 28 Керівництво туристичним офісом
ОК 7 Вступ до фаху та академічна доброчесність	ОК 5 Інформаційні та комунікаційні технології	ОК 6 Філософія	ОК 15 Туроперейтинг	ОК 16 Маркетинг у туризмі і рекреації	ОК 20 Організація діяльності індустрії туризму	ОК 26 Організація та планування туристичної діяльності	ОК 29 Правове регулювання туристичної діяльності
ОК 8 Основи туризмознавства	ОК 10 Туристичне країнознавство	ОК 12 Краєзнавчо-туристична діяльність	ОК 13 Спеціалізований туризм	ОК 14 Основи наукових досліджень	ОК 23 Інновінг в туризмі і рекреації		ОК 30 Оцінка діяльності підприємств туристичної галузі
ОК 11 Географія туризму	ОК 9 Економіка рекреації та туризму	ОК 13 Спеціалізований туризм	ОК 17 Психологія туризму та конфліктологія	ОК 19 Безпека в туристично-рекреаційній діяльності	ОК 33 Виробнича практика		ОК 34 Передатестаційна практика
	ОК 31 Навчальна практика		ОК 32 Навчальна практика	ОК 21 Облік та оподаткування суб'єктів господарювання			ОК 35 Атестаційний екзамен
							ОК 36 Виконання та захист кваліфікаційної роботи
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми							

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестацію здійснюють відкрито і публічно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відео фіксацію процесу атестації.

Атестацію осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснює Екзаменаційна комісія, яка затверджується наказом ректора Державного біотехнологічного університету щороку.

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

Вимоги до кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорії та методів туризмознавства. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти

Вимоги до атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Державному біотехнологічному університеті функціонує система забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Процедури та заходи забезпечення якості вищої освіти	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
1	2
Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.	<p><i>Принципи забезпечення якості вищої освіти:</i> відповідність національним та європейським стандартам якості вищої освіти; автономність Університету, як відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; системність та процесний підхід до управління якістю освітнього процесу; комплексність в управлінні процесом контролю якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; системність у здійсненні моніторингових процедур з якості; безперервність підвищення якості вищої освіти.</p> <p><i>Процедури забезпечення якості вищої освіти:</i> здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів за освітньою програмою; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступінь вищої освіти та кваліфікацію; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; інші процедури та заходи.</p>
Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх	Освітня програма має відповідати вимогам стандарту вищої освіти. Періодичний перегляд освітньої програми здійснюється за критеріями, які формуються у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками, роботодавцями, ініціативою та

<p>програм.</p>	<p>пропозиціями гаранта освітньої програми, а також внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства. Здійснюється відповідно до локальних нормативних документів університету. Механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДБТУ», «Положенням про освітні програми».</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти.</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДБТУ та «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти у неформальній та інформальній освіті».</p>
<p>Щорічне оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь який інший спосіб.</p>	<p>Оцінювання науково-педагогічних працівників проводиться на підставі ключових показників, визначених з урахуванням їх посадових обов'язків (виконання навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків). Відбувається у кінці календарного року відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання управлінської діяльності керівних працівників та діяльності кафедр ДБТУ». Результати оцінювання обов'язково оприлюднюються на сайті університету. Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників університету забезпечує вимірювання рівня їхньої індивідуальної професійної активності відповідно до змісту наукової, навчально-методичної та організаційно-виховної роботи і мотивує до зростання результативності професійної діяльності.</p>
<p>Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.</p>	<p>Педагогічні і науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію та проходять стажування в Україні або за кордоном не рідше одного разу на п'ять років. В Університеті реалізуються власні програми підвищення кваліфікації (семінари, тренінги, вебінари тощо). Працівникам, які пройшли стажування або підвищення кваліфікації, видається відповідний документ. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації».</p>
<p>Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою.</p>	<p>Ресурсами для організації освітнього процесу за освітньою програмою є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стандарт вищої освіти; – індивідуальний навчальний план; – робочі програми навчальних дисциплін; – програми навчальної, виробничої та інших видів практик; – інші ресурси (підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; завдання для самостійної роботи тощо). <p>Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності дотримуються вимоги до кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності.</p>

<p>Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.</p>	<p>Ефективному управлінню освітньою діяльністю сприяють:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Єдина державна електронна база з питань освіти; – система дистанційного навчання на платформі <i>Moodle</i> для організації самостійної роботи студентів; – електронний архів; – комп'ютерна мережа, яка складається з локальних мереж і точок бездротового доступу до мережі Інтернет; – інші інформаційні системи
<p>Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.</p>	<p>Публічність інформації про освітню програму, ступінь вищої освіти та кваліфікацію забезпечується шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> оприлюднення інформації на офіційному веб-сайті Університету; розміщення інформації на інформаційних стендах; в інший спосіб відповідно до чинного законодавства
<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>	<p>Процедури та заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розробка та введення в дію «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин» та Кодексу академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету; – проведення комплексу відповідних профілактичних заходів в Університеті; – здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі шляхом перевірки на плагіат, із використанням відповідної програми, кваліфікаційних робіт, дисертацій, монографій, підручників і посібників, рукописів статей і інших матеріалів, курсових робіт (проектів) тощо; – у разі виявлення академічного плагіату автори несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства
<p>Інших процедур і заходів.</p>	

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

ОПП підготовлено на підставі:

1. Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> ;

2. Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> ;

3. Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (із змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2020 р. № 519)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text> ;

4. Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п#Text> ;

5. Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постанови Кабінетом Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 р. № 762) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text> ;

6. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> ;

7. Національного класифікатора України Класифікатор професій ДК 003:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> ;

8. Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 10 – Природничі науки, спеціальність 101 – Екологія, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1076

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-bakalavr-1.pdf> ;

9. Стратегії розвитку Державного біотехнологічного університету на 2022-2027 роки (введено в дію рішенням вченої ради ДБТУ від 14 квітня 2022 р., протокол № 5)

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publicnainformatsiya/normatyvna-baza/> ;

10. Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті (введено в дію рішенням вченої ради ДБТУ від 30 червня 2023 р., протокол № 10)

<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf> ;

11. Положення про освітні програми Державного біотехнологічного університету (введено в дію рішенням вченої ради ДБТУ від 25 листопада 2021 р., протокол № 3)

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publicnainformatsiya/normatyvna-baza/> ;

12. Кодексу академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (введено в дію рішенням вченої ради ДБТУ від 24 червня 2022 р., протокол № 6)

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publicnainformatsiya/normatyvna-baza/> ;

13. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (введено в дію рішенням вченої ради ДБТУ від 28 жовтня 2021 р., протокол № 2)

<https://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publicnainformatsiya/normatyvna-baza/> .